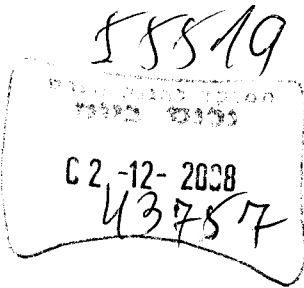

בג"ץ 6579/08

בבית המשפט העליון

בשבתו כבית משפט גבוה לצדקהעותרים

1. קבלאן _____

2. קבלאן _____

3. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
ע"י ב"כ עוה"ד עידו בלום או עביר גובראן ואח'
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים
טל' 6283555 ; פקס' 6276317

נ ג ד

מפקד כוחות צה"ל באיו"ש

ע"י פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים ירושלים

טל': 02-6466157 ; פקס': 02-6467011

המשיבהודעה מטעם המשיב

1. בהתאם להחלטת כב' השופט דנציגר מיום 24.8.08 ובהתאם להארכות המועד שניתנו, מתכבד המשיב להגיש הודעה מטעמו.
2. עניינה של העתירה בבקשת העותרת, תושבת איו"ש, כי יותר מעברה לרצועת עזה, דרך שטחה של מדינת ישראל, לשם ביקור בעלה החולה.
3. בתגובת המדינה לעתירה מיום 18.8.08 נמסר, כי לאחר שהגורמים המוסמכים בחנו את בקשת העותרת, הוחלט, בשים לב למצבו הבריאותי של בעלה, לאשרה. על רקע האמור טען המשיב, כי משניתן הסעד המבוקש בעתירה, התייתר הצורך לדון בה לגופה, ודינה להימחק.
4. בתגובת העותרים מיום 19.8.08, נטען כי אין בהודעת המשיב התייחסות לטענות "הכלליות" המועלות בעתירה, ובעיקר לעניין דרישת התחייבות מתושב איו"ש המבקש לבקר בעזה, שלא לשוב עוד לאיו"ש. כן ביקשו העותרים לחייב את המדינה בהוצאות משפט.
5. על רקע האמור, מתכבד המשיב להגיש את התייחסותו.

עמדת המשיב

6. המשיב יטען שדינה של העתירה להידחות על הסף ולגופה.

דינה של העתירה להידחות על הסף

7. ראשית, כאמור, עניינה הקונקרטי של העתירה בא על פתרונו זה מכבר, כפי שהודיעו המשיבים בתגובתם מיום 18.8.08. משכך, הטענות "הכלליות" של העותרים הן טענות תיאורטיות אשר אין כל צורך להכריע בהן לעת הזו.

8. כידוע, ככלל, בית המשפט הנכבד לא יידרש לעתירה המעלה שאלות תיאורטיות. לעניין זה נפנה לאמור בפסק דינו של בית המשפט הנכבד בבג"ץ 2655/06 עו"ד לאור נועם נ' היועץ המשפטי לממשלה, תק-על 2006 (1) 4211 (2006), כדלקמן:

"כלל הוא, כי בית-משפט זה אינו נדרש לעתירות המעלות שאלות תיאורטיות שכן "הניסיון השיפוטי מרתיע את בית-המשפט מקביעת הלכה שהיא כביכול מרחפת באוויר. בית-המשפט צריך תשתית של עובדות, במקרה נתון, כדי לבנות עליה הלכה" (בג"צ 6055/95 צמח נ' שר הביטחון, פ"ד נג(5), 241, 250. כן השוו: בג"צ 2406/05 עיריית באר-שבע נ' בית-הדין הארצי לעבודה, לא פורסם; בג"צ 1853/02 נאוי דוד, עו"ד נ' שר האנרגיה והתשתיות הלאומיות, לא פורסם; בג"צ 10026/04 פועלים אי.בי.אי- חיתום והגנקות בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים, לא פורסם; בג"צ 73/85 סיעת כך נ' שלמה הלל – יושב ראש הכנסת, פ"ד לט(3), 141, 146).

כלל זה אינו הל, מקום בו סירובו של בית-המשפט לדון בשאלות מסוג זה עלול לסכל כל דיון עתידי בשאלות אלה, או מקום בו מבחינה מעשית, בית-המשפט אינו יכול לפסוק בה הלכה אלא כאשר היא מוצגת כשאלה כללית שאינה כרוכה בעובדותיו הקונקרטיים של מקרה מסוים (בג"צ 6055/95 הנ"ל, בעמ' 250; בג"צ 2406/05 הנ"ל). ואולם, העתירה שבפני אינה נמנית עם חריגים אלה, ועל כן היא אינה מצדיקה את הידרשותנו לה לעת הזו..."

וראו גם: בג"ץ 2320/98 אלמעמלה נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון, פ"ד נב(3) 346 (1998); בג"ץ 6621/99 מגן נ' משטרת ישראל, תק-על 99(3) 1181 (1999).

9. דברים אלה יפים אף לענייננו. משעניינם הפרטני של העותרים בא על פתרונו, אין כל מקום לדון בטענות "הכלליות" שמעלים העותרים. ברי, כי טענות העותרים לעניין זה שמורות להן והן תוכלנה להיטען במקרה קונקרטי אחר.

10. לאור האמור, המשיב יטען כי דין העתירה להידחות על הסף.

דינה של העתירה להידחות לגופה

11. למעלה מן הצורך, המשיב יטען כי דינה של העתירה להידחות גם לגופה.

מדיניות הבידול מרצועת עזה

12. כידוע, מאז חודש ספטמבר 2000, מתנהל נגד מדינת ישראל עימות מזוין מצד ארגוני הטרור הפלסטינים. לאחר יציאת כוחות צה"ל מרצועת עזה בחודש ספטמבר 2005, עושים ארגונים אלו מאמצים כבירים כדי להעביר את תשתיות הטרור לאיו"ש, וכדי לחזק את אלו הקיימות שם. איום ביטחוני זה אף התעצם לנוכח האירועים שהובילו להעברת השליטה על רצועת עזה לארגון החמאס בחודש יוני 2007.

13. מדינת ישראל מתמודדת עם האיום המתואר, בין היתר, בדרך של בידול בין איו"ש ובין הרצועה. בהתאם, החליט הדרג המדיני לצמצם תנועת תושבים בין אזורים אלה במידה ניכרת. מטבע הדברים, המדיניות המצמצמת משליכה באופן ישיר על בקשות של תושבי איו"ש להיכנס לרצועת עזה.

14. לעניין זה, יש להפריד בין בקשות לביקור קצוב מועד ברצועת עזה ובין בקשות להעתקת מרכז החיים אליה. להלן, נבקש להציג בקצרה את מדיניות הטיפול בשני סוגי הבקשות.

ביקור קצוב ברצועת עזה

15. מהמשיב נמסר, כי כנגזרת מהמדיניות המצמצמת שתוארה לעיל, ביקור קצוב מועד ברצועת עזה מתאפשר אך ורק במקרים חריגים והומניטאריים, כאשר קשרי משפחה אינם מהווים, כשלעצמם, נימוק הומניטארי המצדיק את אישור הבקשה.

לעניין זה ראו את דברי כב' השופט גרוניס בבג"ץ 9657/07 גרבויע נ' מפכ"צ באיו"ש, תק-על 2008(3) 2362.

השתקעות תושבי איו"ש ברצועת עזה

16. ראשית, מהמשיב נמסר, כי הטיפול בבקשה להשתקעות קבע של תושבי איו"ש ברצועת עזה, תיבחן ותטופל על-ידי הגורמים המוסמכים לכך, אך ורק במקרים בהם מבקש תושב איו"ש מרצונו החופשי להעתיק את מרכז חייו לרצועת עזה. כן יודגש, כי ככל שאין עולה מבקשתו של תושב כי רצונו להעתיק את מרכז חייו לרצועה, הרי שבקשתו תטופל כבקשה לביקור קצוב מועד, בהתאם לאמור לעיל.

17. לגופו של עניין, חרף המדיניות המצמצמת, ובמקרים המתאימים, מאושרות בקשות של תושבי איו"ש לעבור דרך מדינת ישראל לעזה לשם השתקעותם שם.

18. משחביע תושב איו"ש את רצונו להעתיק את מרכז חייו לרצועת עזה, מועבר לידי מוסמך שכותרתו: "הצהרה", מטעם המפקד הצבאי, שתכליתו להבהיר למבקש את המדיניות הנוהגת כיום. זו לשון המסמך:

"הריני להודיעך כי בקשתך להיתר מעבר מאיזור יהודה והשומרון לרצועת עזה אושרה על רקע הצהרתך כי בכוונתך להעתיק, אופן קבע, את מרכז חייך לרצועת עזה.

נבקש להודיעך, כי על פי המדיניות הנוהגת כיום, כניסת תושבים, שמרכז חייהם מצוי ברצועת עזה, לאזור יהודה והשומרון מותרת אך ורק במקרים הומניטאריים וחריגים.

נדגיש, כי ככל שתבקש לשוב לאזור יהודה והשומרון, יהא עליך להגיש בקשה מנומקת לוועדה האזרחית הפלסטינית. ככל שהבקשה תועבר לצד הישראלי, היא תבחן בהתאם למדיניות באותה העת."

צילום של נוסח המסמך המקורי ותרגומו לערבית מצורף ומסומן מ/ש1.

19. נבהיר בשנית, כי תושב איו"ש אשר קיבל מסמך זה לידי, כבר ציין בבקשתו כי בכוונתו להעתיק את מרכז חייו לרצועת עזה. לפיכך, אין מדובר בבקשה להתחייבות של התושב להעתיק את מרכז חייו לרצועה, שהרי הצהרת רצונו המפורשת לעניין זה כבר ניתנה, במסגרת הבקשה שהגיש התושב לגורם המוסמך. מטרת המסמך היא להבהיר למבקש את המדיניות הנוהגת לעניין תושבים שמרכז חיים ברצועת עזה לשוב לאיו"ש. המשיבים יטענו, כי בכך אין כל פגם, ועל כן, דינו של הטענות הכלליות של העותרים להדחות, אף לגופן.

הטיפול בעניינה של העותרת

20. בקשתה של העותרת, כפי שהוגשה למת"ק, הייתה לבקר ביקור קצוב מועד ברצועת עזה. משכך, ראוי היה לבחון בקשתה על רקע מחלתו של בעלה ובשים לב למסמכים הרפואיים שצורפו לבקשה.

21. דא עקא, כפי שנמסר מהמשיב, בשל תקלה בקשתה של העותרת לא נבחנה בהתאם לנהלים הקיימים הנוגעים לביקורים מטעמים הומניטאריים. תחת זאת, בקשת העותרת נבחנה כאילו דובר בבקשה להענתקת מרכז חייה לעזה. לאור האמור, יבקש המשיב להותיר את ההכרעה בבקשה לפסיקת הוצאות לשיקול דעתו של בית המשפט הנכבד.

לעניין זה יוער, כי המשיב סבור שבנושא פסיקת ההוצאות, יש להביא בחשבון אף את עמידתה של העותרת על העתירה - על אף שזו כבר הפכה לתיאורטית.

22. כאמור, לאחר הגשת העתירה, בחנו הגורמים המוסמכים את בקשת העותרת פעם נוספת, זו הפעם בהתאם לנהלים המתאימים, והוחלט לאשר את הבקשה.

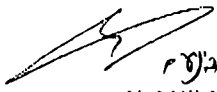
סוף דבר

23. לאור כל האמור לעיל, סבור המשיב כי דין העתירה להידחות על הסף - מפאת היותה תיאורטית; ולגופה - משנמצא שאין כל מקום להתערבותו של בית המשפט הנכבד בעתירה גם ביחס לטענות הכלליות שמעלים העותרים.

24. לפיכך יבקש המשיב לדחות את העתירה על הסף ולגופה.

היום, די בכסלו תשס"ט

01 דצמבר 2008

גלעד שירמן

סגן לפרקליט המדינה